

PHÁT TRIỂN THƯƠNG MẠI BỀN VỮNG THÁI NGUYÊN

Cần những điều kiện nào?

THƯƠNG MẠI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN TĂNG TRƯỞNG KHÁ CAO NHƯNG CHỦ YẾU THEO CHIỀU RỘNG, CHƯA KHAI THÁC VÀ SỬ DỤNG HIỆU QUẢ CÁC ĐIỀU KIỆN ĐỂ PHÁT TRIỂN THƯƠNG MẠI BỀN VỮNG. VÌ THẾ, THÁI NGUYÊN CẦN XÁC ĐỊNH RÕ NHỮNG ĐIỀU KIỆN VÀ KHAI THÁC, SỬ DỤNG HIỆU QUẢ NHỮNG ĐIỀU KIỆN ĐÓ TRONG THỰC TẾ, LÀM NỀN TẢNG CHO QUÁ TRÌNH PHÁT TRIỂN THƯƠNG MẠI BỀN VỮNG THEO MỤC TIÊU ĐÃ ĐỀ RA.

● DƯƠNG THỊ TÌNH - NCS K32 Trường ĐH Kinh tế Quốc dân

I. Những điều kiện bên ngoài

1. Bối cảnh quốc tế

Đối với Thái Nguyên, quá trình hội nhập tạo cho thị trường xuất nhập khẩu hàng hóa và dịch vụ của tỉnh ngày càng mở rộng hơn về quy mô, phong phú hơn về chủng loại, cạnh tranh hơn về giá cả. Thái Nguyên nên chú trọng vào thị trường xuất khẩu hàng nông sản (chè...), thị trường hàng công nghiệp (các sản phẩm luyện kim, khoáng sản...) thị trường hàng dịch vụ (du lịch...) là những mặt hàng mà tỉnh có lợi thế phát triển.

Hội nhập cho phép Thái Nguyên tiếp cận dễ dàng hơn với

các thành tựu khoa học công nghệ của thế giới. Bên cạnh đó, hội nhập cũng tạo cơ hội cho việc nhập khẩu máy móc thiết bị, vật tư cho các doanh nghiệp của tỉnh được hưởng lợi thế từ mức thuế nhập khẩu thấp, góp phần giảm chi phí, giảm giá thành sản phẩm, do đó khả năng cạnh tranh của các sản phẩm sẽ có điều kiện được nâng cao hơn. (Bảng 1).

Trong giai đoạn tới vốn ODA cũng sẽ tiếp tục được sử dụng hỗ trợ phát triển đô thị cho một số địa phương có tiềm năng thế mạnh trong vùng như Lạng Sơn, Lào Cai (với kinh tế cửa khẩu) và Phú Thọ, Thái Nguyên (với các ngành công

nghiệp, dịch vụ) để các tỉnh này đóng vai trò đầu tàu thúc đẩy phát triển kinh tế của cả vùng. Do vậy, Thái Nguyên nên tận dụng những điều kiện và cơ hội này để có kế hoạch thu hút và sử dụng hợp lý, hiệu quả nguồn vốn ODA nhằm nâng cao đời sống của người dân vùng cao, hỗ trợ phát triển một số ngành kinh doanh chủ yếu phát triển thương mại.

2. Chiến lược phát triển Kinh tế xã hội của cả nước, vùng Trung du miền Núi phía Bắc

Chiến lược phát triển kinh tế xã hội đất nước thời kỳ 2011-2020 được Đại hội XI của Đảng thông qua đã xác định Việt Nam cơ bản

Bảng 1 : Một số mặt hàng nhập khẩu chủ yếu của tỉnh Thái Nguyên

Sản phẩm	ĐVT	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Thực phẩm chế biến	1000 USD	190	-	-	-	-	-	-
Phụ liệu may mặc	1000 USD	9.556	18.753	28.541	21.169	47.392	35.772	32.654
Thép phế, thép thành phẩm	Tấn	16.082	68.496	65.443	174.856	220.100	255.767	230.120
Phôi thép	Tấn	264.130	200.454	119.435	120.195	115.037	80.812	1.146
Than cốc	Tấn	45.010	31.791	30.594	4.027	1.408	21.009	5.546
Than mỡ	Tấn	41.540	33.902	22.556	10.785	15.194	-	8.455
Gạch, bột chịu lửa	Tấn	1.922	910	890	2.183	13.013	6.562	7.189
Phân bón	Tấn	3.500	22.161	4.902	10.013	11.042	9.982	10.200

(Nguồn: Niên giám thống kê tỉnh Thái nguyên, xử lý của tác giả)

trở thành nước công nghiệp, thu nhập bình quân đầu người đạt 3.000 USD vào năm 2020. Đối với “Vùng trung du miền núi”: phát triển mạnh công nghiệp và thương mại dịch vụ, đẩy mạnh giảm nghèo bền vững, nâng cao thu nhập, không ngừng cải thiện đời sống và chất lượng dân số của đồng bào các dân tộc thiểu số.

Vùng Trung du miền núi phía Bắc (TDMNPB) là địa bàn chiến lược đặc biệt quan trọng về kinh tế xã hội, quốc phòng an ninh và đối ngoại của cả nước. Quy hoạch tổng thể kinh tế - xã hội vùng TDMNPB đến 2020 đã đề ra các mục tiêu phát triển kinh tế của vùng:

- Phấn đấu đạt tốc độ tăng trưởng GDP bình quân hàng năm thời kỳ 2011-2015 khoảng 7-8% và trên 8% thời kỳ 2016-2020. Từng bước thu hẹp khoảng cách chênh lệch về mức GDP bình quân đầu người so với mức trung bình cả nước.

- Phấn đấu tạo sự chuyển biến mạnh trong tái cơ cấu kinh tế của vùng từ cơ cấu nông - công nghiệp - dịch vụ sang công nghiệp - dịch vụ - nông nghiệp.

- Phấn đấu đến năm 2015, GDP đạt khoảng 43% và đến năm 2020 đạt trên 45% mức bình quân đầu người chung của cả nước (năm 2010 mới đạt 42,85%).

Những chiến lược phát triển của vùng như trên là điều kiện, cơ hội rất tốt cho tỉnh phát triển kinh tế nói chung và phát triển thương mại bền vững nói riêng. Đồng thời, Thái Nguyên sẽ đóng vai trò quan trọng trong việc đạt được mục tiêu tổng quát về tăng trưởng kinh tế đặt ra cho vùng và cả nước.

II. Những điều kiện bên trong

1. Tài nguyên thiên nhiên

- Tiềm năng đất: Thái Nguyên có tổng diện tích đất tự nhiên là 353.102ha trong đó: Diện tích đất nông nghiệp là 294.634ha, đất phi nông nghiệp là 42.706ha và đất

Bảng 2: Tổng hợp nhu cầu sử dụng đất phát triển kết cấu hạ tầng thương mại tỉnh Thái Nguyên (ĐVT: m²)

TT	Hạng mục công trình	Nhu cầu sử dụng đất	
		2015	2020
1	Mạng lưới chợ	848.000	848.000
2	Cửa hàng bán lẻ xăng dầu	209.800	224.800
3	Mạng lưới TTTM	320.000	750.000
4	Mạng lưới siêu thị	36.000	80.000
5	Khu thương mại dịch vụ tổng hợp	230.000	105.000
6	Khu chiết nạp khí dầu mỏ hoá lỏng (LPG)	10.000	-
7	Mạng lưới kho tàng, dịch vụ logistics	200.000	300.000
Tổng cộng		1.1872.500	2.308.000

(Nguồn: Quy hoạch phát triển thương mại đến năm 2020 của tỉnh Thái Nguyên)

chưa sử dụng là 15.762ha. Nhu cầu sử dụng đất tối thiểu để phát triển kết cấu hạ tầng thương mại trên địa bàn tỉnh đến 2020 dự kiến phân theo các loại hình như sau: (Bảng 2)

Tài nguyên khoáng sản: Tài nguyên khoáng sản của Thái Nguyên phong phú về chủng loại, bao gồm cả nhóm khoáng sản kim loại, phi kim loại và vật liệu xây dựng. Trong đó, nhiều loại có vai trò rất quan trọng phục vụ phát triển kinh tế đất nước như: sắt, titan, than... Ngoài ra trên địa bàn tỉnh còn một số kim loại quý tuy trữ lượng không lớn nhưng lại có ý nghĩa to lớn về mặt kinh tế như: Đồng, vàng.

2 Điều kiện xã hội

Giáo dục, đào tạo đại học, cao đẳng, trung cấp và cơ sở dạy nghề: Hiện nay, Thái Nguyên đang là trung tâm nghiên cứu khoa học và giáo dục đào tạo của vùng TDMNPB và cả nước với 7 trường đại học, 13 trường cao đẳng, 6 trường trung cấp chuyên nghiệp và 24 cơ sở dạy nghề... Bình quân một năm đào tạo trên 40 ngàn học sinh, sinh viên tốt nghiệp ra trường.

Thông tin tuyên truyền và các lĩnh vực xã hội khác: cùng với đời sống kinh tế, đời sống văn hóa, xã hội của nhân dân trong tỉnh ngày càng được cải thiện, 100% số xã trong tỉnh được phủ sóng truyền hình và truyền thanh...đây là điều kiện rất tốt để thực hiện công tác tuyên truyền về sản xuất

và kinh doanh.

Quốc phòng an ninh: Công tác quốc phòng an ninh rất được chú trọng thường xuyên nhận được sự quan tâm của các cấp ủy và chính quyền. Công tác quân sự địa phương luôn được đảm bảo, lực lượng dân quân tự vệ, dự bị động viên được tập trung huấn luyện định kỳ, đạt yêu cầu cả về tư tưởng và kỹ thuật tác chiến. Tình hình trật tự trị an, an toàn xã hội có những bước chuyển biến tích cực ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Công Thương (2011), Chính sách thương mại nhằm phát triển bền vững ở Việt Nam thời kỳ 2011-2020, NXB Công thương, Hà Nội.

2. Cục Thống kê tỉnh Thái nguyên (2006-2012), Niên giám thống kê tỉnh Thái Nguyên 2006-2012, Thái Nguyên

3. UBND tỉnh Thái Nguyên (2006), Định hướng chiến lược phát triển bền vững tỉnh Thái Nguyên đến năm 2020 (Chương trình nghị sự 21 Thái Nguyên), Thái Nguyên

4. UBND tỉnh Thái Nguyên (2011), Quy hoạch phát triển thương mại trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2011-2015, có tính đến năm 2020, Thái Nguyên.